

Prochowice, 16 września 2011 r.

**Sprawozdanie
z I spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy związanego
z opracowaniem projektu planu zadań ochronnych
obszaru Natura 2000 PLH020051 Irysowy Zagon koło Gromadzynia**

W dniu 15 września 2011 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Prochowicach odbyło się I spotkanie dyskusyjne Zespołu Lokalnej Współpracy związanego z opracowaniem projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 PLH020051 Irysowy Zagon koło Gromadzynia. Warsztaty zorganizowała Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu wraz z wykonawcą planu zadań ochronnych Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu.

Celem spotkania było:

- wyłonienie członków Zespołu Lokalnej Współpracy;
- omówienie zasad pracy nad projektem planu zadań ochronnych;
- przedstawienie obecnego stanu wiedzy o obszarze PLH020051 Irysowy Zagon koło Gromadzynia i jego przedmiotów ochrony;
- zebranie od uczestników warsztatów informacji o obszarze i znanych im problemów z nim związanych;
- omówienie granic obszaru i zasad uszczegóławiania ich przebiegu;
- prezentacja wniosków z analizy zagospodarowania przestrzennego gminy i innych dokumentów planistycznych;
- analiza mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń związanych z obszarem;
- ustalenie celów działań ochronnych i listy koniecznych do podjęcia działań ochronnych
- ustalenie zakresu prac na dalszych etapach sporządzania projektu PZO

Spotkanie przebiegło zgodnie z przyjętym programem spotkania dyskusyjnego/warsztatu Zespołu Lokalnej Współpracy, który został przesłany uczestnikom w zaproszeniach i jeszcze raz zaprezentowany na początku warsztatów.

W spotkaniu wzięło 25 osób. Byli to reprezentanci następujących instytucji i podmiotów:

- Instytut Ochrony Środowiska (IOŚ) Warszawa – Joanna Kuczera
- Urząd Miasta i Gminy Prochowice (UMiG) – Alicja Sielicka (Burmistrz), Franciszek Pińczuk, Katarzyna Małek
- Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego (DODR) we Wrocławiu, Powiatowy Zespół Doradców (PZD) Lubin – Magdalena Charytanowicz
- Starostwo Powiatowe w Legnicy – Elżbieta Rowińska
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich” – Rafał Plezia, Zbigniew Posacki
- Nadleśnictwo Legnica – Hubert Kawalec
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu – Grażyna Góral
- Dolnośląska Izba Rolnicza Biuro Legnica – Zenon Grakowicz
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (RDOŚ) we Wrocławiu – Andrzej Ruszlewicz (planista regionalny)

- Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej (BULiGL) Oddział w Brzegu – Anna Wójcicka-Rosińska, Dariusz Rosiński (koordynator)
- Właściciele prywatni gruntów (rolnicy) – 12 osób

Spotkanie rozpoczęło się powitaniem gości przez panią Burmistrz Alicję Sielicką. Następnie w imieniu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu zaproszonych gości powitał Andrzej Ruszlewicz i zaproponował, aby uczestnicy spotkania się przedstawili. Następnie zaprezentował plan spotkania, omówił poszczególne jego punkty i zapytał o zgodę uczestników, co do proponowanego przebiegu spotkania. Nikt spośród zgromadzonych nie wniósł uwag w tym zakresie. Po sporządzeniu listy obecności rozpoczęła się pierwsza prezentacja dotycząca zagadnień związanych z podstawami prawnymi funkcjonowania sieci Natura 2000 oraz sporządzania planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

Andrzej Ruszlewicz RDOŚ we Wrocławiu (planista regionalny)

Przedstawił prezentację pt.: „Celowość wprowadzania sieci obszarów chronionych Natura 2000”, w której wyjaśnił ideę sieci Natura 2000 i proces wprowadzania tego programu na obszarze Polski. Prelegent przedstawił m.in. skuteczność prac nad programem w naszym kraju oraz ich jakość na tle pozostałych krajów Unii Europejskiej. Ponadto wskazał na podstawowe akty prawne określające funkcjonowanie sieci. Następnie przedstawił zasady tworzenia planów zadań ochronnych i aktualny stan zaawansowania prac nad tego typu planami w Polsce.

Kolejnym punktem programu była prezentacja dotycząca samego obszaru Natura 2000 Irysowy Zagon koło Gromadzynia i jego przedmiotów ochrony.

Anna Wójcicka-Rosińska BULiGL Oddział w Brzegu

W prezentacji pt.: „Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 Irysowy Zagon koło Gromadzyna PLH020051 prelegentka przedstawiła informacje zawarte w Standardowym Formularzu Danych (SDF) obszaru i scharakteryzowała jego przedmioty ochrony. Wskazała również na położenie przedmiotów ochrony względem podziału na działki ewidencyjne obszaru ostoi. Przy okazji charakterystyki siedlisk wytłumaczyła rozbieżności pomiędzy informacjami w SDF-ie a rzeczywistym stanem potwierdzonym w czasie weryfikacji terenowych. Następnie zaprezentowała chronione krajowym prawem gatunki roślin występujące na siedliskach przyrodniczych oraz zagrożone gatunki w skali regionu i kraju. Przy okazji charakterystyki zwierząt stanowiących przedmioty ochrony ostoi prelegentka omówiła ich biologię i wskazała na wrażliwe cechy i potencjalne zagrożenia.

W prezentacji zaproponowano włączenie na listę przedmiotów ochrony nowego gatunku – przeplatki maturna *Euphydryas maturna* oraz dwóch siedlisk przyrodniczych, które zinwentaryzowano w granicach ostoi w czasie prac terenowych – 6440 Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*) oraz 91E0 *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe). Wskazano również na konieczność skorygowania pierwotnej zawartości SDF dotyczącej trzech przedmiotów ochrony oraz udziału procentowego poszczególnych siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony. Problem dotyczył siedliska *6230 Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion*) oraz dwóch gatunków modraszków - 1061 modraszka nausitousa *Maculinea nausithous* i 1059 modraszka telejusa *Maculinea teleius*. Trzy wymienione przedmioty ochrony przewidziano do usunięcia z listy nowego SDF-a z powodu zaniku z naturalnych przyczyn siedliska 6230 oraz błędnego zamieszczenia wymienionych gatunków motyli.

Po prezentacji rozpoczęła się dyskusja, w której rolnicy (prywatni użytkownicy i właściciele gruntów w obszarze) pytali o konsekwencje faktu istnienia na ich działkach przedmiotów ochrony oraz o ograniczenia, jakie będą mieli z tego tytułu.

Anna Wójcicka-Rosińska BULiGL Oddział w Brzegu

W odpowiedzi na pytania o ograniczenia w użytkowaniu gruntów, na których znajdują się przedmioty ochrony wyjaśniła, że ograniczenia te dotyczą sposobu użytkowania i polegają przede wszystkim na utrzymaniu lub przywróceniu dotychczasowego ekstensywnego koszenia łąk (w odniesieniu do siedlisk łąkowych) oraz prowadzenia właściwej gospodarki leśnej w obrębie zbiorowisk łągowych. Gospodarka leśna nie wyklucza pozyskania drewna z powierzchni wydzieleń leśnych (co najbardziej interesowało właścicieli lasów), jeśli nie wpłynie to negatywnie na przedmiot ochrony.

Efektem poinformowania rolników o pewnych ograniczeniach wynikających z obecności przedmiotów ochrony na ich gruncie, była ostra reakcja ze strony jednego z nich. Rolnik zakwestionował istnienie siedliska 6410 na południowo-wschodniej części działki 79/1. Jego zdaniem w tym miejscu znajdowało się pole orne.

Anna Wójcicka-Rosińska BULiGL Oddział w Brzegu

Poinformowała przedmówcę, że siedlisko to zostało potwierdzone przez eksperta i wykonawców projektu PZO w terenie krótko przed pierwszym spotkaniem, w którym teraz wszyscy zgromadzeni uczestniczą. Potwierdzeniem weryfikacji była dokumentacja fotograficzna wspomnianej działki.

Kolejnym poruszonym problemem stały się różnice w zaleceniach ochronnych dla siedlisk łąkowych a wymogami stawianymi przez programy rolnośrodowiskowe.

Kilku rolników bierze udział w tych programach i w związku z tym oczekiwało informacji o konsekwencjach wprowadzenia Planu Zadań Ochronnych w odniesieniu do ich zobowiązań względem programu rolnośrodowiskowego.

Andrzej Ruszlewicz RDOŚ we Wrocławiu (planista regionalny)

Wyjaśnił możliwości przystąpienia do programów rolnośrodowiskowych oraz zasady użytkowania gruntów rolnych zgodnie z dobrą kulturą rolną. Wyjaśnił również, że zapisy planu zadań ochronnych będą nadrzędne w stosunku do ustaleń programu rolnośrodowiskowego, jeśli te będą w sprzeczności z celami ochrony łąkowych siedlisk przyrodniczych.

Magdalena Charytanowicz DODR we Wrocławiu, PZD Lubin

Poinformowała zainteresowanych, że wszelkie informacje na temat programów rolnośrodowiskowych są możliwe do uzyskania w powiatowym zespole doradztwa rolniczego.

Przerwa kawowa

Dariusz Rosiński Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Brzegu

Zaprezentował na mapie ewidencyjnej na podkładzie ortofotomapy przebieg granic obszaru Irysowy Zagon koło Gromadzynia. Wyjaśnił, że jednym z zadań w procesie tworzenia Planu Zadań Ochronnych będzie uszczegółowienie granicy poprzez dociągnięcie jej do granic działek ewidencyjnych. W sytuacji, kiedy uszczegółowienie to nie będzie możliwe, w planie jednym z zadań ochronnych stanie się konieczność zmiany granic ostoi.

Część warsztatowa

Dariusz Rosiński Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Brzegu

Rozdał zgromadzonym mapy z oryginalnym przebiegiem granic zatwierdzonych przez Komisję Europejską i poprosił o propozycje uszczegółowienia granic. Propozycje nowego przebiegu granic zostały zebrane i poddane dyskusji. Niektóre z propozycji rolników usuwały ich grunty z obszaru. Prelegent wyjaśnił ponownie zasady uszczegóławiania granic i wyjaśnił, że to co proponują rolnicy, jest propozycją zmiany granic ostoi, a nie jej uszczegółowienia.

Anna Wójcicka-Rosińska BULiGL Oddział w Brzegu

W prezentacji „Zagrożenia przedmiotów ochrony ostoi Irysowy Zagon koło Gromadzynia PLH020051” prelegentka przedstawiła rzeczywiste i potencjalne zagrożenia, jakie zidentyfikowano na obszarze ostoi. Wykazała, jakie bezpośrednie skutki niesie ze sobą zmiana użytkowania łąk w obszarze. Zapoznała uczestników z gatunkami obcymi występującymi w ostoi oraz ekstensywnymi gatunkami traw, które zmieniają fizjonomię łąk w wyniku zaprzestania koszenia. Wskazała na problem sukcesji wtórnej na łąkach i konieczności jej przeciwdziałania.

Przedstawiła również potencjalne skutki obniżenia poziomu wód gruntowych, wskazując na możliwe procesy degeneracji siedlisk przyrodniczych oraz wycofywania się cennych gatunków roślin. Na koniec określiła wstępnie cele działań ochronnych i konieczne do podjęcia działania ochronne.

W dyskusji, jaka nastąpiła po prezentacji, uczestnicy wskazali na inne zagrożenia występujące w obszarze, m.in. dzikie palenie ognisk i zaśmiecanie terenu w południowo-zachodniej części obszaru (gminny kompleks leśny).

Przerwa kawowa

Kolejną prezentacją była analiza ustaleń Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego gminy Prochowice.

Dariusz Rosiński Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Brzegu

Wskazał na formy ochrony przyrody pokrywające się z obszarem Irysowy Zagon koło Gromadzynia (użytek ekologiczny „*Korytarz ekologiczny Mierzowice*”) i sposób zagospodarowania gruntów ostoi.

Andrzej Ruszlewicz RDOŚ we Wrocławiu (planista regionalny)

Ponowił zaproszenie uczestników spotkania do Zespołu Lokalnej Współpracy, podziękował za przybycie i zaprosił wszystkich na kolejne warsztaty. Ze strony zgromadzonych padła propozycja popołudniowych godzin kolejnego spotkania i zmiany miejsca na świetlicę wiejską w Mierzowicach.

Dariusz Rosiński Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Brzegu

Przedstawił zakres prac na dalszych etapach sporządzania projektu PZO, podziękował za przybycie zgromadzonych i wyznaczył termin kolejnego spotkania na godz. 16.00 w świetlicy wiejskiej w Mierzowicach dnia 26 września 2011 r.

Podsumowując przebieg warsztatów, należy stwierdzić, że przebiegły one według wcześniejszego planu. Przebieg spotkania protokołowała Anna Wójcicka-Rosińska BULiGL Oddział w Brzegu.

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

